



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I LULEÅ**

Enhet 1

**DOM**  
2016-05-03  
Meddelad i  
Luleå

Mål nr  
441-16

**SÖKANDE**

Papera Sol. AB, 556708-6201  
Gårdsvägen 4  
973 45 Luleå

**MOTPART**

Luleå kommun  
971 85 Luleå

**SAKEN**

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

<b>KONKURRENSVERKET</b>	
2016-05-06	
<b>Avd</b>	
<b>Dnr</b>	
<b>KSnr</b>	<b>Aktbil</b>

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 75469

**Postadress**  
Box 849  
971 26 Luleå

**Besöksadress**  
Skeppsbrogatan 43

**Telefon**  
0920-29 54 90  
**E-post:** [forvaltningsrattenilulea@dom.se](mailto:forvaltningsrattenilulea@dom.se)  
[www.domstol.se/forvaltningsratt](http://www.domstol.se/forvaltningsratt)

**Telefax**  
0920-22 04 59

**Expeditionstid**  
måndag – fredag  
08:00-16:00

## **BAKGRUND**

Luleå kommun (kommunen) har genomfört en upphandling av ”Utskrift som tjänst 2 KLF 2015/1164”. Av underrättelsen om beslut framgår att kommunen har utvärderat vilket som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och därefter antagit Ricoh Sverige AB som leverantör.

Kommunen har i beslut den 22 februari 2016 avslagit Papera Sol. AB:s (bolagets) begäran att få ut de konkurrerande anbudsgivarnas anbud i vissa delar.

Bolaget har överklagat beslutet till Kammarrätten i Sundsvall och i överklagandet begärt förlängd avtalsspärr varpå kammarrätten översänt överklagandet för behandling av förvaltningsrätten i denna del.

I överklagandet till kammarrätten har anförts bl.a. följande. Bolaget har begärt ut alla inkomna anbud och kommunen har belagt absoluta merparten av anbuderna med sekretess, vilket förhindrar bolaget att granska de inkomna anbuderna. Väsentliga delar av anbuderna som bolaget önskat ta del av hör samman med möjligheten att kontrollera att ska-krav är uppfyllda samt att utvärderingen av mervärden har skett korrekt. Felaktigt utvärderade mervärdesfrågor kan ha väsentlig betydelse för utfallet i upphandlingen.

## **SÖKANDENS INSTÄLLNING**

Bolaget har inte framställt något yrkande i förvaltningsrätten utöver yrkandet om förlängd avtalsspärr.

Bolaget framför bl.a. följande till grund för ansökan om överprövning.

Det är onormalt stor differens i anbudspriserna och bolaget behöver få möjlighet att kontrollera att priserna i anbuderna har lämnats på det sätt som

kommunen har krävt och att priserna är korrekt sammanställda. Bolaget bör också ges möjlighet att kontrollera att offererade maskiner uppfyller givna ska-krav, bl.a. avseende hastigheten på maskinerna, papperskvaliteten, kompatibilitet med follow-me-lösning, PostScript och PCL-skrivarspråk. Vidare behöver bolaget få kontrollera att den tekniska lösningen ger stöd för att klara kravet på hastighet follow-me-print. De behöver även få kontrollera om utvärdring av mervärden har skett korrekt.

Tryckeriets utrustning ingår i upphandlingen, men utvärderas inte i anbudet. Kommunen har i förfrågningsunderlaget angett att de har möjlighet men inte skyldighet att handla på denna option. Bolaget behöver även få kontrollera offererade priser för tryckeriets maskin. Detta för att undanröja möjligt tvivel om att priset på tryckeriets utrustning har lämnats väsentligt högre än normalt för att på det sättet få ett lågt pris i det totala anbudet.

Papera Sol. AB har givits möjlighet att komplettera ansökan, men inte inkommit med någon komplettering eller någon förnyad begäran om anstånd.

### **SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Eftersom ansökan om överprövning inkommit inom den tid avtalsspärr råder inträder en förlängd avtalsspärr automatiskt enligt 16 kap. 8 § LOU. Detta har sökanden även upplysts om. Yrkandet avseende förlängd avtalsspärr föranleder inte någon åtgärd från förvaltningsrättens sida.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska domstolen enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller rättas.

Av Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i RÅ 2009 ref. 69 framgår att domstolen ansett att den s.k. officialprincipen måste tillämpas på ett försiktigt sätt i upphandlingsmål. Domstolen uttalade att i sådana mål bör som huvudprincip krävas att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt anger vilka omständigheter denne grundar sin talan på. Förvaltningsrätten är således bunden av de omständigheter sökanden har lagt till grund för sin talan.

När det gäller domstolens utredningsansvar har detta även behandlats av såväl EU-domstolen i Varec-målet (C-450/06) som av Högsta förvaltningsdomstolen i HFD 2015 ref. 55.

Enligt EU-domstolen är det nödvändigt att prövningsorganet har tillgång till den information som krävs för att kunna avgöra målet eller ärendet med fullständig information om fakta, inbegripet konfidentiell information och affärshemligheter.

Enligt Högsta förvaltningsdomstolen innebär EU-domstolens uttalande inte skäl att göra avsteg från principen att part klart ska ange vilka omständigheter han grundar sin talan på liksom den bevisning som åberopas. Domstolen bedömde dock att om part utan framgång hos upphandlande myndighet har begärt att få ta del av uppgifterna som han önskar åberopa till stöd för talan ankommer det på domstolen att pröva om uppgifterna krävs för att domstolen ska kunna utsätta förfarandet för en effektiv granskning.

I det mål som Högsta förvaltningsdomstolen prövade hade sökanden bl.a. gjort gällande att konkurrerande anbudsgivare inte uppfyllde vissa obligatoriska krav i angivna punkter i förfrågningsunderlaget, bl.a. då de inte ingivit de redogörelser som efterfrågades. Sökanden hade även gjort gällande att sökandens anbud var det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Av handlingarna i detta mål framgår att bolaget har begärt ut konkurrerande anbud från kommunen och endast fått ut delar av anbuden. Bolaget har där-  
efter överklagat kommunens beslut om att inte lämna ut handlingarna i dess  
helhet.

Kammarrätten i Sundsvall har bedömt att det funnits skäl att sekretessbe-  
lägga delar av anbuden (se dom den 20 april 2016 i mål nr. 501-16).

Bolaget har visserligen gjort vad de kunnat för att få tillgång till de aktuella  
handlingarna.

Bolaget har dock inte angett på vilket sätt förvaltningsrätten ska ingripa mot  
upphandlingen. Vidare finns det inte något klart påstående om att det före-  
kommit fel i upphandlingen eller någon närmare beskrivning av vilka om-  
ständigheter bolaget grundar sin talan på.

Bolaget har kommit först på tredje plats vid anbudsutvärderingen och har  
inte heller påstått att de lidit skada eller kunnat lida skada av hur kommunen  
genomfört upphandlingen.

Även med beaktande av vad som framgår av den praxis som hänvisas till  
ovan bedömer förvaltningsrätten inte att det bolaget har anfört är tillräckligt  
för att domstolens utredningsansvar ska kunna anses innebära att domstolen  
själv ska begära in förfrågningsunderlaget tillsammans med anbuden i dess  
helhet för att bedöma om det finns felaktigheter i upphandlingen.

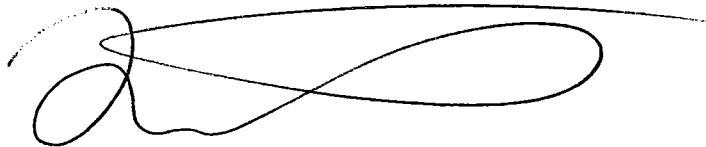
Det bolaget har anfört är inte heller tillräckligt för att domstolen ska förelägga kommunen att yttra sig över vad som har anförts.

Bolaget har inte gjort sannolikt att kommunen vid upphandlingen har brutit mot bestämmelserna i LOU eller mot unionsrätten. Det finns därför inte skäl för förvaltningsrätten att ingripa mot upphandlingen.

Ansökan om överprövning ska därför avslås.

### **HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C LOU (se bilaga 1).



Jonas Hägerlind



# SVERIGES DOMSTOLAR

## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

**Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom **tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

**Skrivelsen med överklagande ska innehålla**

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.